

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA LEKCJACH JĘZYKA POLSKIEGO W KLASIE VI

OCENA CELUJĄCA

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania dla klasy VI:

- a) uczeń twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- b) proponuje rozwiązania oryginalne różnych problemów i treści objętych podstawą programową,
- c) jego wypowiedzi ustne i pisemne są bezbłędne, cechują się dojrzałością myślenia,
- d) bierze udział w konkursach literackich, ortograficznych, gramatycznych, przedmiotowych, osiąga w nich sukcesy,
- e) podejmuje działalność literacką lub kulturalną w różnych formach szkolnych, prezentuje wysoki poziom merytoryczny.

OCENA BARDZO DOBRA

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określone programem nauczania dla klasy VI.

Kształcenie literackie i językowe:

- a) wypowiedzi ustne i pisemne są poprawne pod względem stylistyczno - językowym, ortograficznym, logicznym,
- b) potrafi samodzielnie wnioskować, myśleć logicznie,
- c) sporządza notatki z lekcji, selekcjonuje materiał rzeczowy,
- d) tworzy relację z wydarzeń; unika powtórzeń (sprawnie dobiera słownictwo), różnicuje wypowiedź składniowo,
- e) buduje ogłoszenie prasowe: nazywa cechy charakteru, usposobienia, temperamentu i predyspozycji człowieka,
- f) buduje wypowiedź o charakterze informacyjnym: stosuje właściwy rodzaj wypowiedzeń,
- g) używa różnych typów wypowiedzeń w zależności od celu i sytuacji mówienia,
- h) bezbłędnie pisze charakterystykę postaci, podejmuje próbę redagowania charakterystyki porównawczej i autocharakterystyki; określa motywację czynów bohaterów, ocenia ich postępowanie, opowiadania twórcze wzbogaca dialogami, elementami opisów,
- i) ten sam tekst potrafi przedstawić w formie streszczenia, opisu, opowiadania,
- j) redaguje list do postaci literackiej, k) bezbłędnie pisze krótsze i dłuższe formy wypowiedzi,
- l) rozumie i poprawnie posługuje się terminami w zakresie wiedzy o epice, liryce,
- m) dokonuje samodzielnie analizy i interpretacji wiersza, n) podaje zasadę ortograficzną objaśniającą pisownię wskazanych wyrazów, uzupełnia interpunkcję w zapisie cytatu,
- o) używa cudzysłowu w zapisie wyrazów (wyrażeń, zwrotów) o charakterze przenośnym, ironicznym,
- p) prace pisemne są poprawne pod względem językowym.

Fleksja, składnia, słowotwórstwo:

- a) stosuje we własnej wypowiedzi formy nieosobowe czasownika na „-no”, „-to”,
- b) potrafi wyjaśniać, od czego zależą formy odmiany rzeczownika,
- c) wymienia rodzaje zaimków, omawia ich odmianę, funkcję w zdaniu biegle stosuje przymiotniki, nazywa rodzaj stopniowania, pisze poprawnie „nie” z przymiotnikami w stopniu wyższym i najwyższym,
- d) rozpoznaje różne typy liczebników, określa ich formy gramatyczne i funkcje w zdaniu,
- e) stosuje w zdaniu rzeczownik w różnych funkcjach składniowych (podmiotu, dopełnienia, przydawki),
- f) rozpoznaje zdanie z orzeczeniem imiennym, omawia jego budowę,
- g) omawia, podając przykłady, różne sposoby wyrażania orzeczenia oraz podmiotu, przydawki i dopełnienia,
- h) przeprowadza klasyfikację zdań złożonych współrzędnie, rysuje ich wykresy,
- i) przeprowadza analizę słowotwórczą wyrazów.

OCENA DOBRA

Kształcenie literackie i językowe:

- a) czyta poprawnie, stosując zasady prawidłowej intonacji i akcentowania,
- b) jego wypowiedzi ustne i pisemne mogą zawierać jedynie nieliczne błędy językowe,
- c) potrafi tworzyć różne formy wypowiedzi pisemnej np. opowiadanie twórcze z dialogiem i elementami opisu, list, sprawozdanie ze spektaklu teatralnego, filmu,
- d) dobra znajomość tekstu pozwala na odtwórcze opowiadanie losów bohaterów, omówienie elementów świata przedstawionego,
- e) poprawnie pisze plan ramowy i szczegółowy,
- f) wskazuje poznane środki stylistyczne w wierszu, g) potrafi samodzielnie poprawić większość własnych błędów.

Fleksja, składnia, słowotwórstwo:

- a) wymienia rodzaje zaimków,
- b) wyróżnia przysłówki wśród innych części mowy,
- c) poprawnie stopniuje przymiotniki, wie, czemu służy stopniowanie,
- d) podaje przykłady różnych typów liczebników,
- e) odmienia konstrukcje czasownikowe z „się” użyte w znaczeniu strony zwrotnej,
- f) stosuje poprawne formy rzeczowników pospolitych i nazwisk żeńskich oraz par małżeńskich i bezbłędnie je zapisuje,
- g) układa przykłady czterech rodzajów zdań złożonych współrzędnie,
- h) rozpoznaje orzeczenia czasownikowe i imienne; posługuje się obu konstrukcjami,
- i) buduje konstrukcję z orzeczeniem czasownikowym Imiennym; stroną czynną i bierną,
- j) wybiera z wywiadu wskazane informacje i buduje wypowiedź w formie mowy zależnej,
- k) stosuje poprawny szyk wyrazów w zdaniu; poprawia błędy w tym zakresie,
- l) przekształca zdania pojedyncze na zdania złożone podrzędnie, samodzielnie dobiera właściwy spójnik, oddziela przecinkiem zdanie nadrzędne od podrzędnego,
- m) samodzielnie dobiera stosowny tryb czasowników,

- n) rozróżnia zdania i równoważniki zdań,
- o) tworzy wyrazy pochodne o podanych znaczeniach; samodzielnie dobiera właściwe formanty,
- p) rozpoznaje wyraz pochodny, który może być podstawowym dla innego wyrazu,
- r) zgodnie z regułą ortograficzną pisze rzeczowniki zakończone na „ii” , „ji”, wskazuje spójniki, przed którymi nie stawia się przecinka,
- s) tworzy wyrazy złożone i umie je bezbłędnie napisać.

OCENA DOSTATECZNA:

Kształcenie literackie i językowe:

- a) w wypowiedziach ustnych i pisemnych na ogół przestrzega zasad w zakresie budowy zdań, stosowania poznanego słownictwa i ortografii,
- b) w miarę poprawnie, samodzielnie posługuje się następującymi formami wypowiedzi: opowiadanie, opowiadanie z dialogiem, streszczenie, opis, sprawozdanie, charakterystyka postaci, list, zaproszenie, ogłoszenie, sms, zawiadomienie, przepis, itp.,
- c) jego technika głośnego i cichego czytania pozwala na zrozumienie tekstu,
- d) zna przewidziane programem gatunki literackie,
- e) umie wyróżnić podstawowe elementy świata przedstawionego,
- f) odróżnia podmiot liryczny od bohatera utworu,
- g) poprawia popełnione błędy językowe przy pomocy nauczyciela, gromadzi słownictwo na zadany temat.

Fleksja: składnia. słowotwórstwo:

- a) wyróżnia w tekście czasowniki w formie osobowej i nieosobowej; określa formę fleksyjną czasowników,
- b) odmienia podane rzeczowniki przez przypadki, oddziela temat od końcówki; wskazuje tematy oboczne,
- c) rozpoznaje w zdaniu zaimki, przysłówki, przymiotniki, liczebniki,
- d) stopniuje przymiotniki,
- e) rozróżnia przyimki proste,
- f) stosuje poprawnie formy fleksyjne rzeczownika,
- g) tworzy właściwe formy fleksyjne liczebników głównych i zbiorowych, poprawnie je zapisuje,
- h) rozpoznaje i nazywa rodzaje wypowiedzeń, rozróżnia zdania i równoważniki, buduje je,
- i) stosuje właściwą interpunkcję,
- j) buduje zdanie pojedyncze rozwinięte z rozsypanki wyrazowej stosując właściwy szyk wyrazów,
- k) rozpoznaje zdanie bezpodmiotowe,
- l) układa zdania złożone z podanych zdań pojedynczych,
- m) wśród zdań złożonych rozróżnia złożone podrzędnie i współrzędnie,
- n) eliminuje powtórzenia wyrazowe,
- o) przekształca notatkę w spójną kilkuzdaniową wypowiedź,
- p) rozumie znaczenia słów; dokonuje korekty w zakresie nieprawidłowego ich zastosowania w zdaniu,
- q) rozpoznaje wyrazy obcego pochodzenia,
- r) buduje różne konstrukcje składniowe,

- s) stosuje równoważniki zdań i konstrukcje bezpodmiotowe w oficjalnych tekstach urzędowych, układa zdanie pojedyncze rozwinięte składające się ze wskazanych części mowy,
- t) przekształca zdanie złożone na pojedyncze,
- u) nazywa gazety i czasopisma ze względu na częstotliwość ukazywania się,
- v) stosuje poprawne formy fleksyjne zaimków osobowych,
- w) dobiera określenia tworzące grupę podmiotu i grupę orzeczenia w zdaniu pojedynczym,
- x) tworzy 'poprawne formy fleksyjne liczebników,
- y) tworzy poprawne formy czasu przyszłego prostego i stosuje je we własnej wypowiedzi; dobiera różnorodne określenia,
- z) buduje wypowiedzenia z zastosowaniem trybu rozkazującego; poprawnie pisze "nie" z czasownikiem w formie osobowej,
- aa) poprawnie zapisuje imiona i nazwiska,
- bb) stosuje wielką literę w tytułach książek, filmów, obrazów, itp.,
- cc) zgodnie z regułą ortograficzną pisze nazwy mieszkańców i przymiotniki utworzone do nazw miejscowości,
- dd) właściwie zapisuje wyraz "nie" z poznanymi i utrwalonymi częściami mowy,
- ee) tworzy wyrazy i ich formy z ubezdźwięcznieniem, stosuje poprawny zapis,
- ff) umie zapisać utrwalone liczebniki proste i złożone,
- gg) stosuje przecinki i dwukropek przy wyliczaniu.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA:

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadań o niewielkim stopniu trudności:

- a) jego technika czytania pozwala na zrozumienie tekstu, względna poprawność językowa wypowiedzi ustnych świadczy o zrozumieniu zagadnienia,
- b) w wypowiedziach pisemnych popełniane błędy językowe, stylistyczne, logiczne i ortograficzne nie przekreślają wartości prac i wysiłku jaki włożył w ich napisanie,
- c) stopień opanowania przez niego wiadomości pozwala na wykonanie zadań typowych, o niewielkim zakresie trudności, samodzielnie lub przy pomocy nauczyciela,
- d) przy pomocy nauczyciela rozpoznaje części mowy i określa ich funkcję w zdaniu,
- e) odróżnia zdania pojedyncze od złożonych i próbuje określać ich rodzaj,
- f) łączy wyrazy w zespoły składniowe,
- g) zestawia pary wyrazów podstawowych i pochodnych,
- h) przeprowadza analizę słowotwórczą,
- i) wskazuje podstawę słowotwórczą i formant,
- j) nazywa typy formantów, k) tworzy wyrazy pochodne za pomocą podanych formantów.

OCENA NIEDOSTATECZNA:

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował wiedzy i umiejętności objętych podstawą programową.

- a) nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności w zakresie fleksji i składni, słownictwa, frazeologii i redagowania wypowiedzi oraz elementarnych wiadomości z zakresu budowy i analizy utworu literackiego, przewidzianych podstawą programową,

- b) nie opanował techniki głośnego i cichego czytania w stopniu zadowalającym,
- c) jego wypowiedzi nie są poprawne pod względem językowym i rzeczowym,
- d) w wypowiedziach pisemnych nie przestrzega reguł ortograficznych, językowych, stylistycznych, logicznych,
- e) nawet z pomocą nauczyciela nie jest w stanie rozwiązać zagadnienia o elementarnym stopniu trudności.

Opracowała:
Mirosława Majchrowska